

VNOVE ZARJE

Letnik I.

R O Ž N I K 1948

Štev.7.

V SLUŽBI DOBREGA *pastirja*

K

ristus je dejal Petru, ko ga je postavil za pastirja vsega človeštva: "Pasi moje ovce"!

To božje naročilo velja tudi krščanskim starišem in vzgojiteljem, kajti ti stojijo v službi dobrega pastirja. Kaj pa sta oče in mati? Ali nista oba od Boga poslana pastirja? In družina? Ali ni kot mala čreda: stariši s svojo avtoriteto in skrbno ljubezni jo so pastirji in otroci s svojo spoštovanja polno ljubezni jo so ovce.

Vzgojitelji so pastirji. Vzgojevati se pravi, kot dober pastir neizkušeno mladino oskrbovati, jo čuvati in voditi k od Boga postavljenim ciljem. In ravno danes potrebujemo posebno dobrih pastirjev, kajti povsod prečajo roperji in izprijenci, ki morajo in iztegajo svoje umazane prste po mladih dušah. Velika vzgojiteljica sveta Zofija je rekla pred 80.leti: "Vse upanje Cerkve sloni na mladini. To ve nasprotnik tudi in zato dela z vsemi silami na tem, da ji vzame dobrine dobre vzgoje".

Pojavijo se vprašanja, ki zadevajo vse krščanskih starišev: Ali resnično stojim v službi dobrega pastirja? Imam svojo malo čredico zbrano? Kakor pastir tako čreda. Prva dobrina ovce je sočna paša. David poje: "Bog je moj pastir. Nič mi ne manjka, pase me po zelenem logu". Včasih so pašniki daleč. Toda dober pastir jih pozna. Kje pa je najti sočno pašo za krščansko otrokovo dušo? Morda po cestah? Mladino so zvabili iz kroga naših družin ven na cesto. In kaj je mladina tam našla? Kamenito puščavo, podivjanost in zapeljevanje. Pa je morda igrišče sočna paša za mладo dušo? Ali najde tam resnično življenje, srčno izobrazbo in plemeniti značaj?

Tudi danes je mnogo družin, ki niso za otroka sočna paša ampak pusta stepa. Mladina se doma ne počuti ugodno in prijetno. Oče se ne briga za duše svojih otrok ker ima druge interese. Se celo izogiba doma. Kjer pa pastir čredo zapusti, se ta razbeži. V družini, kjer znata krščanski oče in dobra mati s skrbno ljubeznijo in spoštovanjem zapovedovati, se mladina počuti varno in nekako prikrito, počuti se resnično doma.

Ptica si zgradi za svoje mlade dom, isto tudi druge živali, in ravno tako tudi človek. Otroška soba je bistvena za vzgojo. Že tu kaj se večji del odloči človekova usoda. Pod očetnim krovom cvetijo najlepše kreposti: preprostost, čistost in nedolžnost. Tukaj se vtisnejo v mlado dušo najsvetjejši in neizbrisni spomini.

David poje: "Bog je moj pastir. K viru krepčila me vodi". Tudi mleda duša je že jna. Ta žeja je hrepenenje po sreči in blaženosti. Ta težnja po sreči je utešljiva samo v Bogu. Zato vodijo krščanski stariši svoje otroke k pravemu viru sreče in življenja, k Bogu. Vodijo pa jih s poukom. Očetova beseda ostane nepozabno vtisnjena v mledi duši. Sv. pismo pravi: "Besede staršev ostanejo kot žebliji zabití v steno. Nihče jih ne more več izruvati". Da pa bodo besede staršev imele res tak vpliv, si morajo ti vzgojiti v otrocih spoštovanje. Le pred očetom in materjo, ki imata svojo osebnost iz vere oblikovano, imajo otroci spoštovanje in strah.

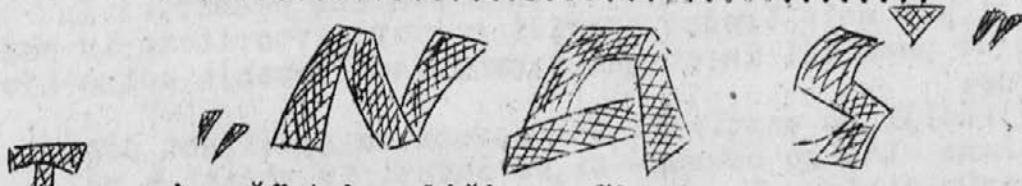
Tudi posvetna vzgoja uči in opominja. "Toda", pravi slaven pedagog, "njene besede pouka in opominov, brez notranje verske podlage so kakor na grma den sneg. V uri preizkušnje se ti opomine raztope kot sneg in ostane le pusto in prazno srce".

(Iz Schildwache - Ro.V.)

oooooooooooo:::.....::

Razdajajte se revežem in ne boste zašli. Človek ne more živeti brez ljubezni, in kaj je večjega na svetu, kakor biti brat ubogim. -(K. Mauser: Kaplan Klemen).

oooooooooooo:::.....::

Ta ni naš", tako slišimo večkrat govoriti. In ker "ni naš", je obsojen na prezir in na družabni bojkot. V družbi ni zaželen, da se mu ob vsaki priliki čutiti, da ni dobrodel; skratka: z njim ravnamo drugače kot z "našimi". Med "našimi" in "nenašimi" je prepad, ki se je v preteklosti raztegnil tudi na gospodarska področja, da, celo temelji dobrega sosedstva so se občutno omajali.

Kdo je "naš", kdo "ni naš"? Naš je oni, ki misli tako, kot misli stranka, naš je oni, ki je član katoliških organizacij. Vsi oni pa, ki so izven tega kroga, so označeni kot "nenaši". Tako navadno mi pojmujo.

Pojm "naš" je v nedavni preteklosti imel zelo raztegljive pojme in oblike. Kdor je bil član večinske stranke je veljal kot "naš", čeprav je v verskem pogledu hodil svoja pota. "Naš je bil oni, ki je podpiral "naše" organizacije, čeprav je bil od teh organizacij oddeljen tako kot n.pr. Maribor od Ljubljana.

Kdor je bil "naš", temu se je zaupal, užival je zaupanje vseh vodilnih činiteljev v fari in občini. Pojem "naš" je dobil predvsem politično označbo. Tak,ki je bil "naš" in zato "zaupna oseba", je dobil vodilno mesto v stranki, pri občini, v zadruzi itd. Prav to kričeče nesorazmerje med načeli, ki bi jih moral "naš" človek v praksi izvajati, pa jih ni, in med njegovim življenjem, je ta pojm postavilo v čudno, dostikrat naravnost odbijajočo luč. V luči katoliških načel je tak človek "našega kova" večkrat izgledal tako kot n.pr. strašilo v prosu. Kako čudno zveni n.pr. sledeči primer: Ravnatelj nekoga odličnega "našega" podjetja, kateri je na raznih tečajih in sestankih govoril o pravilni ureditvi človeške družbe na podlagi papežkih socialnih okrožnic, se ni prav nič pomisljal imeti v službi ljudi s sramotno nizko plačo (500 dinarjev mesečno)! In ko bi moral na podlagi zakona o minimalnih mezdah zvišati nameščencu plačo, ga ni bilo prav nič sram izdati odlok, da naj dotočni uslužbenec dela za isto plačo še dalje, toda samo dopoldne... Besede o socialni pravičnosti so bile eno, a dejanja v praksi pa drugo! In vendar je veljal za 100% "našega"... Kaj naj rečemo k takemu pojmovanju besede "naš"? Ali ni to norčevanje iz najosnovnejših pojmov pravičnosti in krščanske ljubezni...? O takih pač večjajo besede Gospodove: "Corje vam, farizeji... podobni ste lepo pobeljenim gôbovom, na znotran' pa ste polni gnušobe... Slepi vodniki, ki precejate komarja, a velbloda požirate..." Marsikateri tak "naš" človek je vkljub svoji pobožnosti večkrat bolj odbijal kakor pa privlačil. Po enem takem farizeju so bili često obsojeni še drugi, v resnici dobri, resnično naši, - češ, vsi so enaki, lepi samo na zunaji!

"Naš" - "nenaš" ... Naš naj bo res naš, to se pravi, ves božji, res katoliški, predvsem v dejanju. Znak dobrega katoličana je ljubezen. "Ljubezen pa je potrpožljiva, je dobrotljiva, ljubezen ni nevošljiva, ni prešerna, se ne napihuje, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega, se ne veseli krvice, veseli pa se pravice, vso prenese, vse upa, vse veruje, vso pretrpi..." (Pavel Korinčanom). V luči take ljubezni gleda katoličan na vsakoga človeka. Vsakdo mu je brat. Če je kdo v zmoti, ga radi tega ne sovraži. Zmoto odklanja in obsodi, a človeka, ki je v zmoti, ljubi in spoštuje. Tudi v človeku, ki "ni naš", ki morda drugače misli, gleda božjo podobo. Vidi v njem človeka, mu gre nasproti z razumevanjem in ga skuša z nočlinjeno dobroto osvojiti. Tudi če se mu to ne posreči, ne goji do njega mržnje, ampak zanj moli.

Strankarska borba je prav radi tega, ker smo v svojem bližnjem, ki ni bil "naš", gledali predvsem nasprotnika, ne pa človeka, ki ima um in prosto voljo, postala tako ostre in dostikrat nečloveška. Tudi mi nismo v tej borbi sredstev prav nič izbirali. Koliko sovraštva je n.pr. vladalo med Sokoli in Orli, in pozneje med Fantodskimi. Sosedje v vasi, ki so bili člani različnih političnih organizacij, so se grdo gledali, se niso niti pozdravljali, večkrat so se prištaši obh različnih taborov med seboj celo stopli in si dajali grde priimke. To ni bilo lepo, še manj pa krščansko. Nikdar ne bodo vsi ljudje enega mišljenja. Tudi v bodočo bodo različne stranke in različne svetovno-nazorne organizacije. Čut zdravo demokracije velova, da sme vsak človek misliti s svojo glavo, da se sme organizirati po svojem

prepričanju, v kolikor je to soveda v skladu z občo blaginjo. Pustimo svojemu bližnjemu to pravico - in ga radi tega, če drugače misli, ne sovražimo. Ne delajmo razlike v medsebojnem občevanju, ne pri delitvi podpor, ne v ničemer drugem. Tudi oni, ki "ni naš", zasluži, da mu priskočimo na pomoč, če je v potrebi. Bodimo v sodbah objektivni, v dajanju pomoči pa nepristranski. Gasilci imajo lepo geslo: "Če gori, pomagamo, pri kom gori, ne vprašamo". Vsem, ki so pomoči potrebni, je treba pomagati! To je nepristransko, res krščansko načelo. Krščanska ljubezen ne vprašuje: kdo je oni, ki je pomoči potreben, marveč, če je pomoči potreben. (Primerjaj priliko o usmiljenem Semarijanu!)

Mnogokrat so razlike, ki nas ločijo, ne bistvene, morda bolj taktičnega, stroga gospodarskega ali pa organizacijskega značaja. Z dobro voljo in uvidevnostjo se dajo take razlike premostiti. Jasno pa je, da se v zadovolah, ki se tičejo vere in hravnosti, ne da prav nič mešatariti. Vemo prav dobro tudi, in to si zapomnimo, da n.pr. s komunizmom ni mogoče sodelovati v prav nobeni stvari, ker je komunizem sam po sebi nekaj slabega, da, naravnost zločinskega. A tudi tukaj velja načelo: Zmoto sovražja in od klanjamocloveka pa kot božjo podobo spoštujemo, ljubimo, in nu, če treba, v nesreči nesebično pomagamo.

To velja za razmere v normalnem življenju, pa tudi za življenje v taboriščni skupnosti. Tukaj, kjer smo kakor slaniki v sodu, tesno drug ob drugem, da takorekoč drug drugemu vidiemo v želodec, velja še tem bolj načelo strpnosti in medsebojnega spoštovanja. Če se pojavijo zmotna načela, jih neizprosno od klanjamoc, a v sočloveku glejmo brata, sotrpina. Saj med beguncami skoraj ni načelnih razlik: vsi smo katoličeni (eni bolj, drugi morda manj goreči), vsi Slovenci, vsi protikomunističnega mišljanja, saj smo baš radi strahu pred komunističnim nasiljem bežali, vse nas druži isto begunske gorje. Možne so razlike v raznih vsakodnevnih problemih: emigracija, razna politična naziranja, itd. A to nas nikakor ne sme razdvajati. Zdravo pojmovanje demokracije mora tudi tu uveljaviti načelo svobode. Stisniti ljudi v enoten, od zgoraj predpisani model, ni zdravo, niti pametno. Važno je to, kar nas druži: krščansko načelo, slovenska zavest, boj proti komunizmu, begunska usoda, vse ostalo je drugotnega, postranskega pomena. Kdor iz teh razlik izvaja prepire in neti zdražbo, dela razlike v občevanju, tak je resnično sovražnik slovenskih beguncev.

Spoštujmo osebnost človekovo! Bodimo strpni! Pravice bližnjega naj nam bodo svete. Le tako bomo že v begunstvu položili zdreve temelje za znosno sožitje v Švobodni domovini.

Pojm "naš" - "nenaš" ne sme biti prepad, ki bi razdvajal ljudi. Kdor je v resnici "naš", bo skušal s pametnim ravnanjem, ki ga narekujeta krščanska ljubezen in pravičnost, napraviti most do onega, ki "ni naš", da bomo vsi eno v medsebojni strpnosti in v priznanju medsebojnih pravic!

-ko.-

Če te hvala zapelje v ponos, pričakuj ponižanja.

ŽRTVAM

(Za 3. obletnico mučeništva naših bratov).

Luna vzšla je, žarke svoje lije
in srebri tam v šumah goličavo,
v stolpu daljnem ura pozna bije,
satan v tej zdaj dviga glavo.

S trudnimi koraki trop ljudi prispel je,
straža kot zločince jih obdaja,
čuj, nekje skovir zapel je
in lisjak hripavo laja.

Žica jim roke zatekle veže,
lica bleda so, krvava,
srca blodna bolečina reže
hujše, kakor vsaka rana.

Zadnjič jim pogled objema
košček zemlje, ki so vroče jo ljubili,
bol slovesa iz oči odseva,
še enkrat od dragih radi bi se poslovili.

K nebu so oči odprte,
kvišku, kjer zvezdá nebroj jim sije,
želje po sveta dobrinah so zatrte,
kar nekdo ostro zavpije...

Strojnic zdaj rafal drdra,
zgrudi vrsta se za vrsto v smrtnih krikih,
trop se zvija v krčih in grgra
v zadnjih vzdihih... .

Jasa je s krvjo oblita,
mladcev naših žrtvenik,
in na njem nevidno je zastava zmagovita,
naš oltar je, - žrtev nesobičnih spomenik!

-rim.

NASA SVETIŠČA

Rog Kočevski, Teharje in Jelendol -
 vsa neznana nam grobišča,
 žrtveniki naši - množična grobišča
 bodo nam nekoč svetišča...

Ko se bodo sroča mrtva
 v prah zdrobila,
 in telesa v zemlji zgnila -
 iz te prsti - roža odrešenja nam bo vzklila.

Vnuki pozni radi brali
 bodo njih dejanje, deci pa oči svetile
 ko na včer bodo babice pravile,
 da za vero množico so mladcev kri prelike.

Novi rod bo zemlja dala,
 kri prelita je za novo žetev,
 nem odvzeta bo usodna kletev,
 ki jo povzročila je brezbožna setev.

. V ta svetišča bomo vsi hodili,
 tukaj svete mašo brali,
 živi viri bodo iz teh tal pognali,
 novi rod na veke napajali...

Naši mučeniki - božji priprošnjiki,
 svetlo sonca tužni domovini,
 svetla luč nam vsem v tujini,
 vaša žrtev naj nas vse zedinil!

-rim.-

NAROD na križ pribit

Tretjo obletnico bogunstva že obhajamo. Vsem so še v živem spominu dogodki, ki so spremenili našo domovino v eno samo razvalino, v eno samo vnebovpijoče grobišče.

Žo nokaj let pred vojno je "pete kolone" na znotraj razjedala naš narodni organizem. Vsenemška struja, ki je uživala v Avstriji vedno največje simpatije, je dajala bivšim nemčurjem, ki so si v Jugoslaviji nadeli strogog narodnega "jugoslovenski" plasč, navodila, kako vršili podtalno propagando na deželi in v mostih, v tovarnah in v pisarnah, da, celo v armadi. Zvesti sodelavci nemške pete kolone so bili tudi komunisti. Leta 1940 so bili večkrat raztreseni letaki, ki so hujskali proti državi, "ki da je v službi anglo-ameriškega velekapitala". Uporabljali so v svojih napadih na vodilne predstavnike državne oblasti iste izrazo, kot sta jih rabila n.pr. Hitler in Göbels. V uri največje nevarnosti so pozivali vojake k nepokorščini. Navduševali so jih za "vlado delovnega ljudstva", ki je imela v Sovjetiji prijateljsko pogodbo s Hitlerjem, in ki je pomagala zadati poljskemu narodu smrtni udarec. Komunisti so vršili sporedno s peto kolono načrtno sabotažo v gospodarstvo in v armadi. Skratka: komunizem je delal roko v roki z vsenemško peto kolono za razpad države.

Prišlo je usodno leto 1941, ko je Hitler 6.aprila vdrl preko naših meja. Istočasno so se nanje nevalili tudi Madžari, Italijani in Bolgari - naši zemljelačni sosedje. Pričel se je križev pot slovenskega naroda. Med tri okupatorje je bilo razdeljeno slovensko ozemlje: Nemci, Italijane in Madžare. Vsak od teh je hotel na svoj način čimprej zadati slovenski misli smrtni udarec. Italijani in Madžari na hinavski, bolj diplomatski način, najbrutalnejše so postopali Nemci, ki so zasedli Štajersko in Gorenjsko. Graz in Celovec sta bila že preje žarišči protislovenskega delovanja. Sedaj sta postali centrali, od koder so prihajala povelja, kako se naj uniči slovenski narod. Imena: Übereiter, Kutschera in Rainer, - pod Italijani pa Gambara, Roata, Grazioli, ostanejo za vedno zapisana s krvavimi črkami v slovensko povestnico. "Napravite mi deželo nemško", je po nalogu Hitlerja zapovedal štajerski krvnik Übereiter. "Iztrebili bomo vsako sled slovenstva", se je zaklel nič boljši koroški Kutschera. Sledilo je preganjanje, kakor ga ne pomni zgodovina. Izselili so vsò slovensko inteligenco na Štajerskem in Gorenjskem ter v Prekmurju, oropali narod vodnikov duhovnikov, zaprli številne Slovence in jih poslali v nečloveške mučilnice - koncentracijska taborišča: Mathausen, Dachau itd. - Vse to so gledali komunisti in ni padla nobena obsodba, kaj šele strel proti okupatorju, vse do takrat, ko je prišlo do vojne z Sovjetijo. Kako tudi nol! Saj je vse to divjanje okupatorja proti slovenski inteligenci in zlasti proti duhovščini šlo v račun rdeči internacionalisti, kateri so slovenski komunisti s Kidričem na čelu bili bolj iz srca vdani, kakor pa svojemu trpečemu, na križ pribitemu narodu.

Ko bi moral narod biti slozen, edin, pripravljen na enoten odpor, so bili komunisti tisti, ki so to prepotrebno slogo raz-

bili ter s svojim početjem povzročili navječje gorje. Okupator je hotel slovenstvo iztrebiti, komunizem mu je pri tem hote pomagal. "Gošarji" na Gorenjskem, "četniki" na Štajerskem, "partizani" na Dolenjskem so ubili n.pr.enega Nemoa ali Laha, zato pa je padlo po lo in še več talcev Slovencev. Od daieč so partizani strahopetno streljali na okupatorjevo kolone ali napadli kak popolnoma nepomemben kolodvor na kočevski progi, s čemer so povzročili škodo za 20 lir, a je zato okupator požgal cele vasi ter napravil več milijonsko škodo. Vsakdo, ki je obsojal tako noro početje, je bil proglašen za izdajalca. Izdajalec je postal vsakdo, ki ni verjel v komunistični evangelijs. Roko v roki sta delala komunizem in nacizem. Nacisti so s svojim strahovanjem in grozovitostjo gonili ljudi v hribe in gozdove v roke spretnim komunističnim agentom, ki so proglašali boj proti okupatorju pod nedolžno firmo Osvobodilne fronte. Mnogi so nasedli in vorjeli, da gre res za narodno osvoboditev, ko pa so spoznali, da so bili varani, da komunizmu ni toliko za osvoboditev, marveč predvsem in za vsako ceno za oblast, navadno ni bilo več izhoda. Komunisti so pomagali okupatorju moriti slovenske ljudi s tem, da so s svojimi, čisto nič strateško važnimi napadi povzročali krvave repressije. In koliko ljudi, prostih in učenih, revnih in bogatih, iz vseh poklicev je padlo pod komunistično kroglo samo zato, ker niso bili za OF. Padali so odlični javni delavec v Ljubljani (dr. Ehrlich, akademika Župc in Kikl, dr. Natlačen) in na deželi (Mravlje, ing. Tepež, Štemvilni duhovniki) v pričo stotarih italijanskih karabinerjev in fašistov, ki niso niti s prstom nignili, da bi morilce prijeli. Čemu noki? Saj je komunistično ravnanje šlo okupatorju najbolj v račun. Da komunizem boja proti okupatorju ni jemel resno, pričajo sestanki vodilnih slovenskih komunistov z italijanskim generalom Coruttijem in drugimi italijanskimi oficirji. Ni jih bilo prav nič sram sprejemati orožje od okupatorja za pobiranje slovenskih antikomunistov.

Padele so žrtve, gorele vasi, tisoči so šli v internacijo, v smrt, samo za to, ker so tako hoteli okupatorji in slovenski komunisti. Prišlo je do odnora. Čemu? Narod ni hotel umreti ne pod okupatorjem in ne od izdajalske, morilske roke slovenskih komunistov. Zato, da si zagotovi mirno življenje, da zagotovi svojim družinam obstoj na rodni grudi, da obvaruje svoje cerkve, šole in domove pred uničenjem, zato, da si reši goło življenje. Zato in samo zato so vzeli možje in fantje orožje v roke, katerega bi prej ali sloj uporabili proti okupatorju. Slo je za biti in nobiti. Ni bilo več druge izbire! 35.000 slovenskih grobov, morda še več, gre v breme brezbožnega komunizma! Komunistično geslo: Naš bog so rop, požig, umor", se je strahotno uresničilo med slovenskim narodom. Okupator pa si je mel roke in se smojal: "le dajte se..."!

Slovenski narod bi sem iztrebil iz slovenskih tal rdečo nesnago, da ni prišlo do nesrečnih pogodb v Jalti in Teheranu. Zavezniki so priznali Tita... Mesto, da bi zasadli naše kraje zavezniške čete, kot smo hropeneli in naivno upali, so vdrle sem mednarodne partizanske tolpe. Sledil je umik na Kočroško. Pač edinstven plebiscit v slovenski zgodovini! Deset in deset tisoč ljudi je šlo na tuje, da izpriča svojo neomajno zvestobo svetim izročilom naših prednikov. Več je bilo prepri-

čanje kakor grunt. Bila je najsilnejša izpoved: Mi nočemo biti pod srpom in kladivom, hočemo biti svobodni na svobodnih tleh! Z vero v Boga in v zmago pravice je bilo izvršeno to pretresljivo preseljevanje v negotovost. Bil jo glasen klic: Narod naš umreti nočem!

Sledila so nova prosenočenja. Pa kaj bi obujali znova te trpke spomine! Množični grobovi širom slovenske zemlje pričajo o veliki ljubozni slovenskega naroda in njegove mladino do slobode in prave demokracije. Svoboda nad vse! Vera nad vse! Zato so umireli v tisočih kot mučeniki!

Doma trpi danes ves narod! V mestih in na deželi! Trpi in so pokori! Obiskuje strošno šolo preizkušnje. Dela izpit zrelosti! Trpi! A v njem vre odpor! Komunizma naš narod ne mara. In če ga jo kdo želel, ga je že danes tisočkrat preklet! Novi grobovi se odpirajo in nove žrtve padajo - vse za lepšo bodočnost slovenske zemlje in slovenskega ljudstva!

Verujemo v Boga! Verujemo, da je Bog neskončno pravičen! Verujemo, da nam bodo naši narodni zavetniki: Slomšek, Baraga, Jeglič, Gnidovec, Ehrlich, Gomilšek, Kikelj in tisoči in tisoči drugih naših mučencev izprosili, da nas Bog ohrani kot narod, da ostanemo živi, zvesti Bogu in Mariji! Verujemo, da bomo nekoč tudi mi, slovenski begunci, se vesolili na svojih domovih, - v svobodni, zedinjeni Sloveniji! Verujemo v to, ker je v nas volja do življenja in svobode, ker narod naš umreti nočem!

ič.-

oooooooooooo

ooo

o

SVOBODA MIŠLJENJA JE NAJVEČJI DAR, KI GA JE DALA DEMOKRACIJA ČLOVEŠTVU. ODVZETTI ČLOVEKU SVOBODO MIŠLJENJA IN IZRAŽANJA, UVRSTITI GA V FALANGO ORGANIZIRANIH SUŽNJEV, SE PRAVI ČLOVEKA PONIŽATI NA STOPNJO ŽIVALI!

oooooooooooo

Jože Barakar:

Med grezami

Nad Stolom so se nakopičili črni oblaki. Ves gorski greben je bil kmalu zastrt s temno kopreno, ki se je med bliskom in gromom spuščala po pobočju nizdol. Grmelo jo močno in strele so razgrajale po dolini. V strašnem grmonju in bučanju so je zamajal zvon svete Katarine in zaprosil, naj ljubi Bog prizanese slchernemu, ki domuje tod naokrog. In gelj! Čudež! Sonce je posijalo skozi razklani oblak in čez vso zagorsko naselje se je razlila žarka sončna luč. Zagorski paradiž!

Zimova hiša stoji na zgornjem delu vasi. Je lepa in spomladí vsa zavita v cvetjo. Drevje, med katerim je skrita, cveto in diši. Kostanj, ki sili v okno zgornje sobe, popolnoma zakriva

rože Zimovih deklet. Le šopek rdočih nageljov kuka izpod veja. Na vzhodni strani hiše je vrt, lep sadonosnik. Za lučaj proti Skalci ozare.

Jutro na Zagorju je na moč prijazno. Gore so se pokazale izza oblakov, lepo, kakor pomlajeno. Žabe reglajo po mlakah, škrjančki pojo. Vse vriska in poje...

Zimovec je zakoračil po ozarah s pipo v ustih, vesel in židane volje. S smehljajočim, dasi z z nagubanim obrazom stopica med drevjem. Čebole venomer brenče od cveta do cveta. Beli svetni listi so vrtinčijo med dišečim vojevjem in padajo med bilke na zemljo. Potlej se ustavi. Klobuk potegne nizko na potno čelo in nepremično zre v kozolec.

"Da bi ga še vsaj do jeseni vzdržalo. Sicer bom moral za snopje Brezovarja prositi, če bi ga dal. So pa stroški takoj tu. In morda bi še godrnjal".

Nato krene proti hiši. Opoldansko sonce se mu močno upira v koščeni hrbet, dokler ne izgine za ovinkom.

Od juga je pridivjal vihar, močan, da so žita polegla. Slamastre strehe je razcefralo in tudi drevju ni prizaneslo. Andrejčka, češnja, črnica, je tudi podlegla. To pot se je sesul tudi Zimov kozolec.

Dnevi teko in nedelja je brž naokoli. Zimovec sedi v usti in dela načrte. Postaviti si mora nov kozolec. Z levo roko si podpira brdo in si beli glavo.

"Hentaj! Ali bi ne bilo pametno, če bi ga postavil na ozare? Na Zlanje zahaja divjad poselbo ob ajdi. Divji golobi se venomer obešajo po snopju in jerebice. Nak, pri gozdu ne bo stal". Potlej se zagleda v piščeta, ki silijo v uto. Naenkrat ga zmanjka. Zadremlje in v sanjah snuje naprej. Ko se zbudi, počiva Zagorje v mraku. Večerna rosa hladni.

Lunin krajec kuka izza vaških streh in vsa vas diši po cvetju. Prihaja čas, ki je najživahnejši na Zagorju. Pod vaško lipo se zbirajo fantje. Brezarjev Tone, Lipov Štefan, Balantov Peter, Zorov in drugi. Polglasno govorijo, se smejejo, ukajo in se prerojajo. Potlej pa Balantov odloči. Poglasno začne:

Tam na vrtni gredi,
raste rožmarin...

Vsi so poprijeli. Pojo tiho, mirno. Zagorska dekleta so prisluhnila.

Fridi ob slovesu
dam ti ga v spomin...

"Ti Zagorjani!" ihte dekleta za okni. Zimova Marjeta odriva kostanjeve vejice od okna, da bolj vidi. "Hu, ta kostanj!" Eno odrine, druga jo udari po obrazu. "Joooj!"

Noč se umakne dnevni. Delo in zopet delo. Zimovec se kar vrti. Potlej pa še sitnosti s kozolcem. Tesarja bo treba naprositi, hrasti pa še stoje. Hu, delaj noč in dan! Žito pa rumeni in ni daleč čas, ko bo trebalo zgrabiti za srp in zamahniti po rži.

Žecen-žeonk-žeonk-žeonk. Žaga vriska na Sklaci, da se odboja v breg in lovi po smrekah. Kobilekarjev Tone je tudi prišel k Zimovemu pomagat. Je pač tako. Zimovi ne zmorejo vsega sami. Tantiči še skačejo po vasi, ženske pa itak niso za tako delo.

Žito valovi v rahlem vetru in sleherna zagorska breza trepetata. Sonce je nizko. Véter zapija in rž vzvalovi, najprej raho, nato vedno bolj sunkoma.

"Točo, kaj praviš, kam se bo ta nagnil?" je Zimovec radoveden. "Veter ga venomer zanaša, da zna enkrat kar oplesti in Bog vodi kam? Zlodi!"

Re-re-re-reesk... "M, m!" in je utihnilo. Hrast se je zavrtel in padel čez drugo deblo. Močno je zahreščalo. Ptiči so sfrfotali. Kukavica je utihnila, le murni pojo.

"Jooji"... Kobilekarjev Tone kriči, kot da bo pravkar pono vel. "Na pomoč! Na po-moč!" Zimovec leži na tleh z razbito glavo in kri mu curlja iz ušes, ust in nosa. - "Na po-moč"!... Deblo, ki je zagrmelo čez drugo, je odskočilo v zrak, ga udarilo na glavo. Fant ga vleče izpod debla. - Preklana glava. "Marija pomagaj!" Zadnji sončni žarki ližejo Skalco, podrta Zimova hrasta, nagubane liste, oblite s krvjo in razmesarjeno telo Zimoveca. Zdi se, da sončna Skalca žaluje in si mane oči z Zagorjeni vred. Potlej Skalco objame mrak.

Drugo jutro so na Zagorju zapeli zvonovi. Mrtveca so položili v krsto in ga obsuli z rožami. Na nizi stoji križ, poleg njega goreči sveči, kropilnik in blagoslovljena voda s pušpanovo vejico.

Dan se je nagnil. Ta noč je pri Zimovih na moč želostna. Poslednja je, ko gospodar spi v domači hiši. Zimovka sodi v kuhinji in venomer veka. Živina muka v soparnem hlevu. Pram s kopiti bije ob tla. Na hruški za drvarnico so zadore čuk. Kosmati Sultan renči v pasji koči, da je človeka kar strah iti čez dvorišče.

V hiši diši po rožah in svečah. Kropilci molijo za pokojnika in marsikomu zarose oči, ko jih upre v glavo, vso povito z belimi trakovi. Potem zagorski fantjo zapojo zadnjo pesem v slovo:

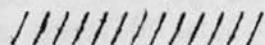
Vigred se povrne,

vse se oživi...

Zagorski zvonovi so zapeli vnovič in poslednjič. Pogrebci se pomikajo skozi vas. Pred krsto stopica Možnarjev Tine z svetilko. Ravnotkar so odmolili rožni venec, ko so padle prve kepe blagoslovljene prsti na krsto. Zamolklo je zeropotalo, toda Zimovec tega ni slišal.

Potem se cerkownik ozre na pogrebce rekoč: "Če se je komu kaj zameril, naj odpusti!"

Breze trepetajo....

O P R I J A T E L J S T V U

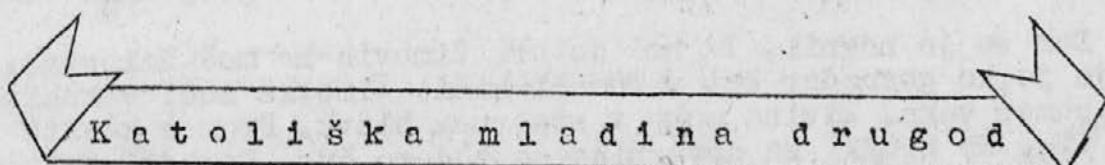
Staroga prijatelja ne zapuščaj, novi mu ne bodo enak. Ljubi prijatelja in drži se ga verne. Ko izdaš njegove skrivnosti, ne trudiš se, voč, da bi tekol za njim. Izgubiti prijateljstvo bližnjega človeka je isto kot dobiti človeka sovražnika. Ne tokaj za njim ker je zelo daleč, kajti duša njegova je ranjena. Rane ne moreš več obvezati.

(Iz Knjige modrosti: Sirah IX).

O LEPOTA

"Pozno sem te vzljubil, o Lepota, odnekdaj in večno mlada, pozno sem te vzljubil. In glej, v meni si bil, a jaz sem bil zunaj, in zunaj sem te iskal. Iskal sem te v lepih tvojih stvarjeh, sam nelep. Z menoj si bil, a jaz nisem bil s teboj. Zadrževalo so me daleč od tebe stvari, ki bi ne bile, ko bi v tebi ne bile. Zval si me in klical, in razbil si mojo gluhtoto. Sijal si in bleščal, in pregnal si mojo slepoto. Kot sladek vonj si dehtel, in dehnil sem te vase in sedaj po tebi koprnim. Okusil sem te in sedaj sem gladen in fejen. Doteknil si se me, in zahrepenol sem po tvojem miru. In ko bom z vsem bitjem tebe objel, ne bo več zame težav in boli, in izpolnjeno od Tebe, bo moje življenje rosnično življenje. — Zase si nas ustvaril, in nemirno je naše srce, dokler ne počije v Tebi."

(Sveti Avguštín).

Na praznik svete Trojice jo kat. mladina po vsej Avstriji proslavila svoj praznik, takozveni "Bekenthistag". Po vseh farah so bili posebne svečanosti, kjer je mladina tudi na zunaj javno izpričala svoj credo v Boga in v krščanska načela, katera edina morejo prideljati svet v lepše čase. Na Dunaju je bilo v sprevodu nad 12.000 fantov, ki so po ulicah manifestirali zvestobo Bogu in Cerkvi.

Iz Švice. V Švici je priredila Zveza kat. švicarske mladine dne 2. maja l.l. romanje na grob švicarskega naravnega svetnika brata Klausa, ki je bil lani proglašen za svetnika.

Dne 6. septembra letos pa bo švicarska mladina poromala na grob apostolskih urvakov v Rim, kjer se bo poklonila tudi svetemu Očetu.

Katoliška mladina v Švici je dobro organizirana. Za primer navajamo štatistiko Švicarske kat. mladinske zveze v kantonu Luzern. Zveza šteje 68 odsekov z 5902 člani. Pod 18 leti je 2339 članov, 1141 članov je v starosti od 18-20 let, 1365 članov je v starosti od 20-25 let, okrog 1000 članov pa je starih nad 25 let. Po poklicu so: 722 učencev, 518 rokodelcev, 243 trgovskih nameščencev, 3115 kmečkih fantov, 613 dijakov, 46 akademikov. Glasilo Zveze je "Jungmannschaft", ki izhaja tedensko v Gossau-u.

oooooooooooooooooooo

Lenim, boječim, ni mesta med nami,
šlevam brez volje pokažimo vrata,
meč Gedeonov naj bomu mi sem
v uri usodni, dokler ne napoči svoboda nam zlata!

oooooooo

----- BOG PRESOJA DEJANJA PO NAMENIHI -----

TISKANO KOT ROKOPIS! Številka velja 1.50 šil.